

Propaganda higieny na ziemiach Polski: Wagon propagandowy amerykańskiego Czerwonego Krzyża (w drzwiach otwartych prelegenci: dr. Zanietowski i dr. Cieszyński oraz delegatka Ligi miss O'Brien).

Propaganda higieny na ziemiach Polski.

Zdrowie jest warunkiem szczęścia jednostek, a siła fizyczna narodu zasadniczą podstawą bytu społecznego. Propaganda higieny, czyli rozszerzanie nauki o zdrowiu ma też na celu uświadomienie szerokich warstw społecznych o wartości tych odkryć i tych praw, które dla szczęścia i obrony ludzkości wykuwa nauka; a cel ten osiąga zapomocą druku i żywego słowa. Do tych obu środków dodała w ostatnich latach Liga Czerwonych Krzyży, w sposób intensywniejszy i dostępniejszy niż dotąd, środek trzeci, w postaci popularnych filmów kinematograficznych z dziedziny higieny, a Amerykański Czerwony Krzyż w Polsce zorganizował przy pomocy Polskiego Czerwonego Krzyża i Pol. Ameryk. Komitetu pomocy dzieciom pierwsze „oddziały lotne” złożone z polskich lekarzy, których zadaniem było objechać większe miejscowości Polski i demonstrować te filmy, objaśniając je odnośnymi bezpłatnymi odczytami. Dzieło to rozpoczęte na większą skalę w grudniu r. 1921., przejął z kolei rzeczy i prowadzi dotąd Wydział higieniczno-lekarski w Warszawie pod przewodnictwem dra Gromskiego, a w kwietniu b. r. odbędzie się właśnie w Mińsku mazowieckim pod Warszawą Zjazd Tow. Czerw. Krzyży, na którym demonstrowane i omawiane będą metody i owoce dotychczasowej propagandy.

Korzystamy z tego niezwyklego i aktualnego momentu, aby Szan. Czytelników drogą niniejszego artykułu oraz dołączonych do niego ilustracji, poinformować o zakresie i wartości samej akcji. Najlepszym jej obrazem będzie zestawienie kilku dat statystycznych, dostarczonych nam przez najdawniejszego współpracownika oddziału lotnego, dra Zanietowskiego z Krakowa. Dr. Zanietowski wygłosił z ramienia Ameryk. Czerw. Krzyża, wspólnie z drem Stawińskim, dr. Kotarską i drem Cie-

szyńskim 616 bezpłatnych odczytów o zdrowiu w 21 miejscowościach, a następnie sam jeden, z ramienia Wydziału higieniczno-lekarskiego na pokładzie statków „Wystawy pływającej” 174 odczytów w 43 miejscach, położonych nad Wisłą. Obecnie z ramienia wspomnianego Wydziału, wraz z kierowniczką oddziału lotnego p. Kryńską, oraz z prelegentami p. dr. Kraśniewiczówną i p. prof. Gliszczyńskim, objechał już w dalszym ciągu 24.

Nowa zbrodnia bolszewików: Ks. Arcybiskup Cieplak metropolita Kościoła katolickiego w Rosji skazany na śmierć przez bolszewików.

miejscowości, położone na kresach wschodnich i zachodnich, oraz w południowej Małopolsce, w których wygłoszono około 500 odczytów. Sumaryczna liczba słuchaczy przekracza już cyfrę 600. tysięcy (w czym przeszło 400.000 dzieci szkolnych), a etap dalszej podróży obejmuje dwa dzieścia kilka miast Litwy, Pomorza i Wielkopolski.

Aczkolwiek cyfry powyższe przemawiają już same za siebie, nie od rzeczy będzie może podkreślić tu samą formę oryginalnie obmyślanej pro-

Propaganda higieny na ziemiach Polski Prelegenci oddziału lotnego na lorze podczas podróży (z prawej ku lewej: dr. Zanietowski, dr. Kotarska, kierowniczka miss O'Brien, dr. Cieszyński).

Propaganda higieny na ziemiach Polski: Oddział lotny Wydziału higieniczno-lekarskiego z autobusem kinematograficznym na kresach wschodnich (w Równem). Koło autobusu z lewej ku prawej: dr. Finkestein i dr. Baliński, prelegent dr. Zanietowski, kierowniczka p. Kryńska, sekretarz Wołowski, prelegenci dr. Kraśniewiczówna i prof. Gliszczyński.

pagandy. Na kilka dni przed każdorazowym przyjazdem oddziału lotnego do danej miejscowości, sekretarz oddziału p. Wołowski przysposabia teren akcji według programu przygotowanego przez szefa centralnego biura p. Kulikowskiego, oraz zarządza rozlepienie szeregu plakatów, zapowiadających godziny bezpłatnych odczytów dla wszystkich dzieci szkolnych, dla matek i dla dorosłych. Wagon własny oddziału, zaopatrzony w środki demonstracyjne i bibliotekę dzieł popularnych, oraz automobil zaopatrzony we własny aparat kinematograficzny i motor do wytwarzania światła, przez sam przyjazd, do danego miejsca stanowią niejako drugi etap poważnej reklamy. Tłumy zainteresowane tą reklamą, jeżeli już nie zawsze z chęci pouczenia się, to przynajmniej z samej ciekawości zobaczenia bezpłatnych filmów oraz z chęci otrzymania różnorodnych broszur o zdrowiu i wychowaniu, tysiącami rozdawanych bezpłatnie, podążają gromadami w każdym miejscu od rana do wieczora do sal odczytowych.

Prelegenci poprzedzają demonstrację filmów kinematograficznych zastosowanymi do wieku i rodzaju słuchaczy popularnymi odczytami o zdrowiu, o zasadach higieny, o chorobach zakaźnych, o karmieniu i wychowaniu dziecka. Z kolei rzeczy następuje zawsze przedstawienie obrazów kinematograficznych, dostępne objaśnianych przez prelegentów, przyczem na ekranie przesuwają się obrazy bądźto naukowe, przedstawiające bicie serca, oddechanie, krążenie krwi, fagocytozę, zdję-